

ΕΝΩΣΕΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ
& ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
&
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ Β΄
1965 - 1966

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ

Ε.Υ.Δ. Π.Ε.Κ. Τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΙΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΡΑΠΤΣΙΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Β' ΤΟΜΟΥ

Ἰανουάριος 1965-Δεκέμβριος 1966

Τεύχη 11 - 20

*Ἐπιστημονικὸν ὄργανον τοῦ Συλλόγου Παιδαγωγῶν - Ψυχολόγων
Πτυχιούχων Πανεπιστημίων Ἐξωτερικοῦ*

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

I. ΔΡΟΡΑ (Ληομονημένες σελίδες)

Μανόλη Τριανταφυλλίδη: Ἡ θέση τοῦ ἔθνους μας στὴν ὀρθογραφία τῆς γλώσσας του. Οἱ ἀγιάτρευτες δυσκολίες τοῦ σημερινοῦ τονισμοῦ	Σελ. 249
» » (ἐπιμέλεια Θ. Γέρου)	
» » Πρὶν καὶ ἡ διγλωσσία γεννᾷ πολλαπλές καὶ βαθιές βλάβες στὸ ἔθνος μας.	» 293
» » (ἐπιμέλεια Θ. Γέρου)	
Ἐπόμνημα Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου. Μάιος 1912	» 325
» » (ἐπιμέλεια Θ. Γέρου)	
Μανόλη Τριανταφυλλίδη: Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίον: Ἡ γλώσσα μας στὰ σχολεῖα τῆς Μακεδονίας. Τεύχος 14	» 1
» » (ἐπιμέλεια Θ. Γέρου)	

II. ΜΕΛΕΤΕΣ

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ · ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ · ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Ἐλευθερίου Ἀθανασίου: Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ παιδικοῦ συναισθήματος.	» 592
Δεωνίδα Βελιαρούτη: Ἡ μελέτη τοῦ περιβάλλοντος.	» 523,590
Ἀριστείδου Βουγιούκα: Τὰ Δημοτικά μας τραγούδια	» 507
Θεοφράστου Γέρου: Θεωρία τῆς Γλώσσας	» 483
Σπύρου Κεχρη: Τὸ φιλοσοφικὸ ζήτημα ἀντίρροπο τῆς πνευματικῆς κρίσης τῆς ἐποχῆς μας	» 497
Ἀντωνίου Κρέτση: Ἐποπτεία καὶ ἔγνοια	» 26
Γ. Κυριαζοπούλου: Δύναται νὰ αὐξηθῇ ἡ εὐφυΐα	» 611
Κων. Λυκομήτρου: Ἡ ἐκπαίδευση καὶ ἡ ἐποχὴ μας	» 346
Leon Jeunehomme : Ἡ πρόδος τῆς Ψυχολογίας καὶ τὸ ἔργον τοῦ J. Piaget (Μεταφρ. Α. Κρέτση)	» 304,366
John Macmurray: Ἀνθρωπιστικὴ Ἀγωγή (Μετ. Ε. Κασιόλα)	» 267
Γ. Μαραγκοδάκη: Ἡ θεωρία τοῦ Skinner γιὰ τὴ μάθηση	» 514
Δημ. Παλυβοῦ: Οἱ ἀριστερόχειρες	» 25
Γ. Παπακωστούλα: Τὰ συνειδησιακὰ βιώματα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων	» 296,328
Ἀθανασίου Πόπορη: Τὸ περιβάλλον μέσα στὸ ὁποῖον ἀναπτύσσεται τὸ σύγχρονο παιδί	» 451,503
Γρ. Τριανταφύλλου: Μηχανισμοὶ ἄμυνας ἢ προσαρμογῆς	» 277
Γεωργίου Τσαμπῆ: Τὰ Παιδαγωγικὰ Κολλέγια τῆς Σκωτίας. Προτάσεις γιὰ τὴν καλύτερη ὀργάνωση τῶν Παιδαγωγικῶν μας Ἀκαδημιῶν	» 547,625
Ι. Χαλαμποπούλου: Παιδεία καὶ Τεχνικὸς Πολιτισμὸς	» 1

III. ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΙ

'Ελευθερίου 'Αθανασίου:	Γλώσσα και σχολικό πρόγραμμα	Σελ. 18
»	»	»
	'Η φυσική, πνευματική και κοινωνική εξέλιξη του παιδιού της σχολικής ηλικίας και η ανάγνωση	» 311
Θεοφράστου Γέρον:	Τὰ λάθη τονισμού και ἡ ποσοστιαία σχέση τους μετὰ τὸ σύνολο τῶν ὀρθογραφικῶν λαθῶν	» 253
'Εμμ. 'Εμμανουηλίδου:	'Ο ἐπαινος, ἡ ἐπίπληξη και ἡ ἀδιαφορία ὡς κίνητρα εἰς τὴν σχολ. ἐργασίαν	» 352
Εὐθ. Θεοδωροπούλου:	'Η τεχνολογία εἰς τὸ σχολεῖον	» 282
Κων. Κίτσου:	Οἱ δυσκολίες τῶν μαθητῶν στὴ λύση ἀριθμητικῶν προβλημάτων	» 3,10
Χριστ. Παπαδοπούλου:	Αἰσθητικὴ 'Αγωγή	» 29
Σπύρου Πολίτη:	Μερικὰ προβλήματα τοῦ σχολείου	» 500
'Αγγέλου Σαφαρίκα:	Τὰ Σχολικὰ προγράμματα	» 334
'Ελ. Σταματάκη:	Κατ' οἶκον ἐργασία τοῦ παιδιοῦ	» 480,41
»	Οἱ οἰκογενειακὲς καταστάσεις ἐπηρεάζουν τὴ σχολικὴ ζωὴ τοῦ σπιτιοῦ	» 323

IV. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Χάρη Σεκελλαρίου:	Προβλήματα τῆς Παιδικῆς Λογοτεχνίας . .	» 461
-------------------	---	-------

V. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

'Αντωνίου Μπενέκου:	'Η μείωση τοῦ ὅριου ἡλικίας στὴν πρώτη Δημοτικοῦ (Ραδ. ὁμιλία)	» 539
Samuel Roller :	'Η ἔνωση τῶν δυνάμεών μας (Μεταφ. Α.Σ.) . .	» 59
Τρ. Τριανταφύλλου:	'Επιστημονικὸ Συνέδριο	» 290
»	»	»
	'Η 'Επιμόρφωση ἐνηλίκων, συνέχεια και συμπλήρωση τῆς σχολ. ἐκπαιδεύσεως	» 520
»	»	»
	'Εκθεση α) πάνω στὴν σύσκεψη Ο.Ο.Σ.Α. ποὺ ἔγινε στὸ Παρίσι β) Πάνω στὶς ἐπισκέψεις σχολείων κ.λ.π. στὴν 'Αγγλία	» 31

VI. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Σπ. Κοκκίνη:	Βάσεις ὀργανώσεως σχολ. βιβλιοθηκῶν	» 543,597
Π.Ι. Σχοινᾶ:	Μέθοδος ἐπιμελοῦς μελάτης ἐπιστημονικοῦ βιβλίου και ἀποδελτιώσεως	» 285
'Αντ. Λαμπρινίδη:	«Πυγολαμπίδες» 'Αρχαδίου Πηγαίου	» 506

τερο ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἡμισφαιρίου καὶ παράγουν κινήσεις ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς τοῦ σώματος. Δηλαδή τὰ δύο ἡμισφαίρια τοῦ ἐγκεφάλου ἐνεργοῦν σταυροειδῶς. Ἡ θεωρία αὕτη ἔχει ποικιλοτρόπως σχολιασθῆ καὶ θεωρεῖται ὡς ἓνα ἐπιστημονικὸ κατασκευάσμα ὅπου πρὸ τριακονταετίας ἱκανοποίησε ἓναν μεγάλο ἀριθμὸ ἀπὸ τοὺς ὀπαδοὺς τῆς, ἀλλὰ τὴν τελευταία δεκαετία ἄρχισε νὰ χάνη ἔδαφος.

Ὁ Dennis ἀπὸ τοὺς πρώτους κριτικούς, μετὰ τὴν διερεύνηση τῆς ἀνωτέρω θεωρίας — προσεπάθησε νὰ μᾶς ἀποδείξη τὴν ἀνεπάρκεια αὐτῆς μετὰ τὴν ἐξῆς παρατήρηση. Ἀνατομικῶς — μᾶς λέγει — ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι ὑπάρχει μιὰ ἐλάχιστη ἀσυμμετρία τῆς κατασκευῆς ὄλων τῶν μερῶν τοῦ σώματος, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ φλοιοῦ τοῦ ἐγκεφάλου. Τὸ γεγονός αὐτὸ καὶ μόνον μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι μιὰ μοναδικὴ ἐρμηνεία τῆς ἀριστεροχειρίας φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως παράλογη. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Hildreth σὲ μιὰ πρόσφατη ἐργασία του ἐξήτασε τὸ πρόβλημα τοῦτο ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ καὶ πειραματικὴ του πλευρὰ καὶ ἦχθη εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἰδιορρυθμία τῆς ὀργανώσεως τοῦ νευρικοῦ συστήματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐκεῖνη ἡ σταχυολογημένη ἀπὸ τὰ κατώτερα ζῶα ὡς ἀποδείξεις γιὰ τὴν παραδοχὴ τῆς θεωρίας τῆς ἐγκεφαλικῆς ἐπικρατείας ὡς αἰτία τῆς ἀριστεροχειρίας στηρίζονται ἐπὶ ἐσφαλμένων θάσεων.

Ἀπὸ τίς παραπάνω ἐρευνες φαίνεται ὅτι ἡ παρούσα ὑπεροχὴ τῆς θεωρίας τῆς ἐγκεφαλικῆς ἐπικρατείας ἀρχίζει νὰ χάνη ἔδαφος, θὰ τὴν ἀναχαιτίσῃ δὲ θετικὰ μόνον ἐκεῖνος πρὸς τὴν ἡμιπορέση νὰ ἀντιπαρατάξῃ τελειότερες καὶ εὐρύτερες ἐρευνες πρὸς ὑποστήριξίν τῆς.

Σύμφωνα μὲ τὰ ὅσα ἐλέγχθησαν μέχρι τοῦδε φαίνεται ὅτι διάφοροι ἀνατομικοὶ καὶ περιβαλλοντικοὶ παράγοντες ἐπιδρῶν στὸ παιδί καὶ καθορίζουν τὴν ἀριστεροχειρία του ἢ ὅποια ποικίλλει ἀπὸ ἄτομο σὲ ἄτομο. Πάντως τὸ βιολογικὸ τοῦτο θέμα δὲν ἔχει λυθῆ ὀριστικά, παρὰ τὸ πλῆθος τῶν θεωριῶν πού ἔχουν διατυπωθῆ γύρω ἀπ' αὐτό.

Ἡ προτίμηση τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου χεριοῦ φαίνεται νὰ ἐμφανίζεται εἰς τὸ παιδί λίγο μετὰ τὴν γέννησίν του καὶ δύναται νὰ παρατηρηθῆ μετὰ τὸν ἓτον μῆνα, ἀπὸ τὴ λαβὴ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων πού κάμνει, ἀπὸ τὸ σφυρηλάτημα, τὸ πέταγμα τῶν ἀντικειμένων κ.ἄ.

Ἡ χειροδεξιότης κατὰ τὸ πρῶτο ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ παιδιοῦ δὲν φαίνεται νὰ εἶναι οὔτε πλήρης δεξιὰ οὔτε πλήρης ἀριστερά. Τὸ χρονιάρικο παιδί πιθανὸν νὰ δείξῃ κάποια προτίμηση εἰς τὸ ἓνα ἢ εἰς τὸ ἄλλο χέρι, ἀλλ' ἡ συνήθης εἰδικὴ προτίμηση τοῦ χεριοῦ δὲν ἐμφανίζεται πρὸ τοῦ 3ου ἢ τοῦ 4ου ἔτους. Ἀκόμη οὐδεμία πρόγνωση εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ πρὶν τὸ παιδί ἐγγίσει τὸν 18ον μῆνα τῆς ἡλικίας του. Εἶναι ἀληθές, ὅτι καθὼς τὸ παιδί ἀναπτύσσεται ἀρχίζει νὰ ἐπιδεικνύῃ κάποια προτίμηση τοῦ ἑνὸς χεριοῦ, ποδιοῦ ἢ ὀφθαλμοῦ χωρὶς βέβαια νὰ ὑπάρχῃ καὶ μιὰ ἀπόλυτη ὁμοιομορφία. Μερικοὶ νευρολόγοι ἔχουν τὴ γνώμη ὅτι μιὰ πρόωρη προτίμηση τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου χεριοῦ εἶναι ἓνα πλεονέκτημα γιὰ τὸ παιδί, ἐνῶ μιὰ παρατεταμένη καθυστέρηση ἐνδέχεται νὰ συνδεθῆ μὲ κάποια δυσκολία τοῦ λόγου, τῆς ἀναγνώσεως ἢ τῆς γραφῆς.

Μέσα στὸ γενικὸ σύνολο τῶν παιδιῶν παρατηρεῖται καὶ ἓνας ἐλάχιστος ἀριθμὸς πού παρουσιάζουν ἀμφιδεξιότητα, δηλ. ἱκανότητα χρήσεως καὶ τῶν δύο χεριῶν μετὰ τὴν αὐτὴ περίπου εὐκολία καὶ διάθεση. Εἶναι ὁμως φανερό ὅτι καὶ στίς περιπτώσεις αὐτὲς μετὰ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο χέρια θ' ἀποβῆ ἐπικρατέστερο τοῦ ἄλλου. Σὲ μερικὲς ἀπ' αὐτὲς τίς περιπτώσεις ἐκτείνεται μέχρι τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας ὅπου ἡ χρῆση τοῦ ἑνὸς χεριοῦ εἶναι προτιμητέα, τοῦ δὲ ἄλλου ἀποτελέσει ἀσκίσεως. Ἐχει παρατηρηθῆ ἀκόμη ὅτι τὰ περισσότερα ἀμφιδέξια παιδιὰ εἶναι ἀδέξια καὶ εἰς τὰ δύο χέρια, παρὰ ἐπιδέξια εἰς τὸ ἓνα ἀπ' αὐτά. Ὅσο νεώτερο εἶναι ἓνα παιδί τόσο πῶς ἀμφιδέξιο εἶναι.

“Ασχετα με τα αίτια — που προκαλούν την αριστεροχειρία και του χρόνου όπου αυτή εμφανίζεται στο παιδί, ο διδάσκαλος ή ο γονεύς που θα βρεθεί εμπρός σ’ ένα τέτοιο πρόβλημα θα πρέπει να καταβάλει προσπάθειες για να μετατρέψει τη συνήθεια του χεριού του παιδιού ή θα αφήσει τουτο ελεύθερο για ν’ ακολουθήσει τη φυσική ροπή που ή φύση του έχάρισεν;

Επί του ειδικού τούτου παιδαγωγικού προβλήματος οι ειδικοί έρευνηται μάς λέγουν ότι εάν ή συνήθεια της αριστεροχειρίας έχει ριζωθή στο παιδί και είναι εκδηλη και σταθερή, τότε δεν θα χρειασθή να πιέσωμε και να εξαναγκάσωμε τουτο ν’ αλλάξει συνήθεια και ν’ ασκηθή με το δεξιό του χέρι παρά μόνο σε ειδικές περιπτώσεις άτυχημάτων, διότι εάν επιμείνωμε δυνατόν το παιδί να περιπέσει σε πολλές δυσκολίες, όπως συναισθηματικές συγκρούσεις, διαταραχές του λόγου κ.ά. Αντιθέτως όμως, όταν το παιδί επιδεικνύη μιάν επιπόλαιη προτίμηση και επιμονή να γράφη με το αριστερό του χέρι, τότε δύναται εύκολα να οδηγηθή στη χρήση του δεξιού χεριού, χωρίς να υπάρξη ο κίνδυνος των άρνητικων αποτελεσμάτων. Φαίνεται ότι ή επιμονή και ή διαμαρτυρία μας για μιάν αλλαγή της αριστεροχειρίας να ώφείλεται σε κάποια νοοτροπία μας ή όποια πηγάζει από την φυσική ιδέα ότι ο κόσμος που συναναστρεφόμεθα πρέπει να είναι δεξιόχειρ.

Αναφερόμενος στο πρόβλημα της αριστεροχειρίας ο βρετανός ψυχολόγος δόκτωρ Burt μάς λέγει ότι εκείνος που θα αναλάβη την μεταστροφή της αριστεροχειρίας ενός παιδιού θα πρέπει να λάβη υπ’ όψη του μερικους παράγοντες, όπως:

1) Το μέγεθος και την ισχύν της ροπής της αριστεροχειρίας του παιδιού. Παιδιά τα όποια δείκνύουν μιάν πραγματικά ισχυρή και συνεπή προτίμηση του αριστερού χεριού καθίσταται επίπονη και δύσκολη ή μεταστροφή της υπάρχουσας δεξιότητας του χεριού. “Όσο ποιό άσθενής είναι ή ροπή τόσο ποιό εύκολη καθίσταται και ή αλλαγή.

2) Την ήλικία του παιδιού και την σταθερότητα της αριστεροχειρίας του. “Όσο πιό μεγάλο είναι ένα παιδί, τόσο πιό επικίνδυνη και επίπονη είναι ή απόπειρα της αλλαγής.

3) Την δεξιότητα του δεξιού χεριού του παιδιού. Εάν το δεξιό χέρι του παιδιού είναι αρκετά άδέξια, τότε ή μεταστροφή είναι περιττή και άνεπιθύμητη.

4) Τον βαθμό μειονεξίας του αριστερόχειρα. “Όσο πιό μεγαλύτερη μειονεξία αισθάνεται ένας αριστερόχειρας, τόσο πιό πολλές δυνάμεις θα καταβάλη για να την ξεπεράση, γιατί ή μειονεξία αυτή θα του γίνη ένα κέντρισμα για περαιτέρω πρόοδο. “Επ’ αυτού ο Γάλλος ψυχολόγος Ζαν Κασσέν, σε κάποιο συνέδριο ύπστήριξε τα εξής: «Μή φοβάσθε τα πλέγματα από τα όποια ένδεχομένως κατέχεσθε. Οι προσωπικότητες της εποχής μας όφείλουν τις επιτυχίες τους στα κομπλέξ τους, γιατί αυτά ακριβώς δημιουργούν τις προϋποθέσεις για να κάμουν κάτι σπουδαίο στη ζωή τους».

5) Το μέγεθος της συναισθηματικής ασφάλειας που παρουσιάζει το παιδί. “Ενα παιδί με κάποια σταθερή συναισθηματική ισορροπία δύναται να δεχθή την μεταστροφή χωρίς καμμιά διαταραχή, ένψ τούναντίον παιδιά με κάποια νευρική υπερένταση και διέγερση είναι έδεχόμενο να συγχισθούν. “Ακόμη ή στάση της κοινωνίας είναι σήμερα περισσότερο εύνοϊκή προς τους αριστερόχειρες.

Εάν οι παράγοντες που μάς έχέτει ο Burt είναι εύνοϊκοί και ο αριστερόχειρας παρουσιάζει κάποια έτοιμότητα προς μεταστροφή τότε δύναμεθα να καταβάλωμε μιάν προσπάθεια 4-6 μηνων μέσω μιās προγραμματισμένης εργασίας, όπου το παιδί θα δυνηθή να συμμετάσχη ενεργητικά στον καθορισμό του σκοπού μας καθώς επίσης και στην έκλογή των υποδεικνυομένων μέσων.

Μερικές από τις πλέον κατάλληλες και πρακτικές ασκήσεις τις όποιες δύναμεθα να υποδείξωμε άνεπιφύλακτα εις το παιδί προς γύμναση του δεξιού του χεριού είναι οι ακόλουθες: 1) Η συχνή χρήση του μολυβιού και εξάσκηση εις την ζωγραφική.

2) Ἡ δείξη εἰκόνων ἢ ἀντικειμένων. 3) Ἡ πλήρωση ἑνὸς λάκκου μὲ πετραδάκια. 4) Ἡ ἀνύψωση ἢ ἡ ἔλξη διαφόρων ἀντικειμένων. 5) Ἡ περιστροφή ἑνὸς κυτίου προσδεδεμένου διὰ κλωστής κ.ἄ.

Ἀπὸ ἐπιστημονικῆς πλευρᾶς γνωρίζομε ἀκόμη ὅτι παιδιὰ τὰ ὅποια ὑφίσταται τὴν ἀλλαγὴ τῆς χειροδεξιότητος τὰ 2) 3 αὐτῶν παρουσιάζουν εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα, ἐνῶ τὸ 1) 3 ὑποφέρουν ἀπὸ σοβαρὰς ψυχολογικὰς ἀντιδράσεις. Εἶναι σπάνιον δὲ νὰ ὑπάρξῃ μιὰ εὐνοϊκὴ μεταστροφή τοῦ χειροῦ μετὰ τὸ 7ον ἢ τὸ 8ον ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ παιδιοῦ, διότι κατὰ τὴν ἡλικίαν αὐτῆ ἡ συνήθεια τῆς δεξιότητος ἔχει πλέον βαθιὰ ριζωθῆ.

Ἡ ἀριστεροχειρία δὲν θὰ πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς ἕνα τόσο σοβαρὸ πρόβλημα, ὥστε οἱ γονεῖς νὰ θέλουν νὰ θραύσουν τὰ δεσμὰ αὐτῆς βίαια καὶ δυναμικά, διότι σὲ τέτοιες ἐνέργειες τραυλισμὸς καὶ ἀνεπιθύμητες ψυχολογικὰς ἀντιδράσεις θὰ εἶναι οἱ εἰσπράξεις μας. Ἐπίσης ραπίσματα, ἐπιπλήξεις, κολαφισμοὶ καὶ ἄλλες τιμωρίες ἐπιβαλλόμενες εἰς τὸν ἀριστερόχειρα γιὰ μιὰ ὑποχρεωτικὴ μεταστροφή οὐδέποτε δικαιολογοῦνται.

Εἶναι ἐξ ἴσου πρέπει νὰ τονισθῆ ὅτι μιὰ προσωπικὴ μας προσπάθεια πρὸς ἀλλαγὴ τῆς ἰδικῆς μας μονοδεξιότητος θὰ ἦτο ἄρκετὸ γιὰ νὰ μᾶς πείσῃ πόσο δύσκολη θὰ εἶναι αὐτὴ καὶ εἰς τὸν ἀριστερόχειρα.

Ἐν κατακλείδι ὑπενθυμίζομε σὲ μερικοὺς ἐπίμονους γονεῖς ἐνίοτε δὲ καὶ διδασκάλους ὅτι κάθε ἀπόπειρα μεταστροφῆς τοῦ ἀριστερόχειρα πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς τὴν νηπιακὴ καὶ προσχολικὴ ἡλικία, οἱ δὲ καταναγκαστικὰς μέθοδοι θεραπείας εἶναι ἀνεπιθύμητες σὲ ὅλες τὶς ἡλικίας καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίζουν ἀκόμη ὅτι ἕνας ἐπιδέξιός ἀριστερόχειρας εἶναι προτιμότερος γιὰ τὴ ζωὴ ἀπὸ ἕναν ἀδέξιο δεξιόχειρα.

Τέλος γιὰ μιὰ εὐκολὴ καὶ ἀνετὴ γραφὴ συνιστᾶται εἰς τοὺς ἀριστερόχειρες νὰ προσέξουν τρία βασικὰ σημεῖα: 1) Ὃταν γράφουν νὰ δίδουν εἰς τὴν κόλλα ἢ τὸ τετράδιό τους μιὰ κλίση πρὸς τὴ δεξιὰ γωνία τοῦ θρανίου. 2) Νὰ κρατοῦν τὸ μολύβι μιὰ ἴντσα ὑψηλότερα ἀπὸ τὸ κάτω ἄκρον αὐτοῦ καὶ 3) Νὰ διατηροῦν μιὰ κάθετο ἢ ὀπισθία κλίση αὐτοῦ ἀντὶ τῆς ἐμπροσθίας.

